



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Doctor Mellifluus S. Bernardus Magnæ Matris Cultor
Eximius, Et Ex Ordine Sancti Benedicti Sacellanus
Quartus. Sive Ea quæ Doctor mellifluus de laudibus
Virginis Matris scripsit in gratiam magnæ ...**

Bernardus <Claraevallensis>

Nevhsii, MDCLXXV.

Sermo I. In Assumptione S. Mariae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37156

fessionem prorumpit, vel opus manifestum: postmodum *flos*, cum super proficientem efflorescit sanctificatio Dei quodam spectabili decore virtutum: demum autem *fructus*, cum beatitudo sariat hominem consummatum. Pulcherrimè sanè ac vigilantissimè, non solum mysteria, sed & mysteriorum prælagia dispensatio præordinavit divina, ut locus, in quo terra genuerit Salvatorem, germen iustum, & flos de virga & radice Jesse ascendit, Nazareth, id est sanctitas, germen, flos, virgultum vocaretur: ut videlicet negotium loco, locusque negotio consona voce contestaretur, pariterque & nomen loci rem gerendam pronuntiaret, & res gesta causam nominis indicaret.

SERMO I.

In Assumptione S. MARIE.

Veni electa mea & ponam in te thronum meum.

Multi vocati pauci verò electi. *Beati quos elegisti Domine, habitabunt in atrijs tuis. psal. 64.* imò tu in eis habitabis, tu in eis regnabis thronumque regni tui in eis collocabis. Sanè omnium beatorum beatissima est Maria quæ de numero omnium electorum singulariter est electa & præelecta, quoniam elegit eam Deus, elegit eam in habitationem sibi dicens *psal. 131. Hec requies mea in seculum seculi: hic habitabo, quoniam elegi eam.* Habitavit in ea novem mensibus, habitavit cum ea, & sub ea annis pluribus. Habitans in ea replebat eam singulari gratia charismatum, habitans cum ea pascebat eam incomparabili piorum suavitate morum, & divinorum desiderabili sapientia sermonum. Nunc autem in ea & cum ea, sicut interminabili ævo, sic incomprehensibili modo habitans, sariat eam beatificantium gloria visionum: foris quidem glorificatæ carnis formam exhibens, intus autem formam verbi glorificantis imprimens.

Cc

O Maria

O Maria non vocaberis, ait Dominus Esa. 62. *ultra derelicta, & terra tua non vocabitur ultra desolata*, ut quia Virgo, ideo sis infœcunda: sed *vocaberis voluntas mea*, id est, dilectus filius meus in ea, *quia complacuit Domino in te, & terra tua inhabitabitur*. Habitabit enim juvenis in Virgine, & habitabit in te Filius tuus, imò si magis placet ut non recedamus à verbis scripturæ, *habitabunt in te filii tui*.

Quid hæretice caput erigis? quid mysterium pietatis ad occasionem perfidiæ rapis? Unum quidem genuit, qui sicut unicus est Patri in cœlis: ita unicus est matri in terris. Neque enim sicut tu impiè blasphemus, alios postea filios genuit: sed intermeratum manet, sicut signaculum perpetuæ virginitatis in matre: ita sacramentum catholicæ unitatis in prole. Ipsa tamen unica Virgo Mater, quæ se Patris unicum genuisse gloriatur, eundem unicum suum in omnibus membris ejus amplectitur, omniumque in quibus Christum suum formatum agnoscit, vel formari cognoscit, Matrem se vocari non confunditur. Eva vetus illa, non tam mater quàm noverca, quæ filijs antè propinavit præjudicium mortis quàm initium lucis, dicta est quidem mater cunctorum viventium *Gen. 3.* sed inventa est verius interfectrix viventium, seu genitrix morientium: cum suum generare nihil aliud sit, quàm mortem ingenerare. Et quia illa non potuit fideliter interpretari nomen suum, ista implevit mysterium quæ & ipsa sicut ecclesia, cuius forma est, Mater est omnium ad vitam renascentium. Mater siquidem est vitæ, quâ vivunt universi: quam dum ex se genuit, nimirum omnes, qui ex ea victuri sunt, quodammodo regeneravit. Unus generabatur, sed nos omnes regenerabamur: quia videlicet secundum rationem seminis, quo regeneratio fit, jam tunc in illo omnes eramus. Sicut enim in Adam fuimus ab initio propter semen carnalis generationis: sic in Christo ante initium, propter semen spiritualis regenerationis.

Porro

Porrò beata Mater illa Christi, quia se matrem Christianorum cognoscit ratione mysterij: curâ quoque se matrem eis præstat & affectu pietatis. Neque enim duratur ad filios, quasi non sint sui, cujus viscera semel quidem facta, sed nunquam effecta, nunquam desinunt fructum parturire pietatis. Benedictus siquidem fructus ventris tui, gravidam te ô pia Mater, inexhaustâ pietate reliquit; ex te quidem semel nascens, sed in te semper manens & affluens, & in horto concluso castitatis, fontem signatum charitatis semper abundare faciens: qui licet signatus sit, foras tamen derivatur, & in plateis aquæ ejus nobis dividuntur. Licet namque fons charitatis proprius Ecclesiæ, incommunicabilis sit alienis, beneficium tamen ejus impartire gaudet etiam inimicis. Denique si servus Christi filiolos suos iterùm atque iterùm parturit *Gal. 4.* curâ atque desiderio pietatis, donec formetur in eis Christus; quantò magis ipsa Mater Christi? Et Paulus quidem genuit eos, verbum veritatis quo regenerati sunt prædicando: Maria autem longè divinius atque sanctiùs verbum ipsum generando. Laudo quidem in Paulo prædicationis mysterium, sed plus miror ac veneror in Maria generationis mysterium.

Vide autem si non & Filij Matrem videntur agnoscere, distante utique ipsis veluti quadam naturali pietate fidei, ut ad invocationem nominis ejus, primò vel maximè refugiant in omnibus necessitatibus & periculis, tanquam parvuli ad sinum Matris. Undè nimirum de his filijs puto non absurdè intelligi, quod per Prophetam promissum est *Esa. 62. Habitabunt in te filij tui:* salvo duntaxat intellectu, quo de Ecclesia hæc propheta principaliter accipitur. Et nunc siquidem habitamus in adjutorio Matris Altissimi, in protectione ipsius commoramur, tanquam sub umbra alarum ejus: & postmodùm in consortio gloriæ ipsius, tanquam in sinu ipsius confovebimur. Tunc erit vox una

letantium & aggratulantium Matri psal. 86. *Sicut letantium omnium nostrum habitatio est in te, sancta Dei Genitrix.* Nullatenus autem credideris majoris esse felicitatis & gloriae habitare in sinu Abrahamæ, quàm in sinu Mariæ, cum thronum suum in ea posuerit Rex gloriae.

Veni, inquit, electa mea, & ponam in te thronum meum. Non poterat signantiùs, aut elegantius describi prerogativa gloriae ejus, quàm ut thronus Dei regnantis esse diceretur. Nulli siquidem animæ tantâ plenitudine, aut familiaritate copiam sui divina majestas videtur indulgere, sicut illi in qua specialiter præ cæteris residere delegerit. Discipulis quidem Dominus loquebatur, qui pauperes facti pauperem sequebantur Matt. 19. *In regeneratione cum sederit filius hominis in sede Majestatis suae, sedebitis & vos super sedes.* Alibi quoque promittit idem Agonotheta noster, de cælo spectans & incitans decertantes. *Qui vicerit, inquit Apoc. 3. dabo ei sedere mecum in throno meo, sicut & ego vici & sedi in throno Patris mei.* Matri verò cujus longè differens est meritum, nihilominus differens promittit præmium. *Veni, inquit, electa mea: & ponam in te thronum meum.* Parum est, inquit, ut judicanti confedeas, nisi & ipsa mihi sedes fias: ut majestatem regnantis eò feliciùs quò familiariùs in te contineas, & specialius præ cæteris incompræhensibilem comprehendas. Continuisti parvulum in gremio: continebis immensum in animo. Fuiisti diverforium peregrinantis: eris palatium regnantis. Fuiisti tabernaculum pugnaturi in mundo: eris solium triumphantis in cælo. Fuiisti thalamus sponsi incarnati: eris thronus Regis coronati.

O Fili Dei nihil tibi in illo tuo displicuit hospitio: quod tam libenter repetit, tamque affluenter remunerat tua dignatio. Nihil utique in illo sordidum offendisti, quia nulla erat libido, sed purissima castitas: nihil ruinosum, quia nulla erat superbia sed fundatissima humilitas: nihil obscuro, quia exclusa erat infidelitas,

infidelitas, nihil angustum, quia diffusa erat charitas. Adornaverat thalamum Virgo prudentissima, te Regem Christum non solum hospitem susceptura: sed & sponsum habitura. Adornaverat, inquam, multiplici decore virtutum & gloria, tanto fortasse locupletius, quanto interius totum erat Psal. 44. Hunc ornam mirabatur qui dicebat. *Omnia gloria eius filia regis ab intus in fimbrijs aureis, circumamicta varietate.* Et alius, *O quam pulchra est casta generatio cum claritate* Sap. 4. Domum tuam decet Domine huiusmodi sanctitudo & decor. Is decor te invitavit, ut intrares: illexit, ut redires. Intrans benedictionis gratiam multiplicasti, sed rediens cumulasti. Cum intrasti, homo natus es in ea: cum redisti, Deus glorificatus es in ea. Tunc tibi posuisti in ea sacrum gratia: nunc autem thronum gloriae.

Dicuntur quidem & sunt alij throni, quidam scilicet Spiritus divini, praeter alijs, ut putamus, subiectis ordinibus, Dei praesidentis maiestate pleni: quorum quae sit praerogativa scriptura non exprimit, licet innuat ex vocabulo quod nonnulla sit. Sed & anima cujuslibet iusti dicitur sedes sapientiae. Quae autem nunc est sedes sapientiae, profecto tunc erit & gloriae. Si igitur illud caeli palatium plenum sedibus & thronis, sedeatque Deus in omnibus, accommodans se & aptans cuique pro meritis. Non immerito tamen creditur, sine injuria vel invidia caeterarum sedium quoddam esse speciale Regis solium excelsum & elevatum super gloriam omnium, Mariam dico exaltatam super choros Angelorum, ut nihil contempletur supra se Mater nisi Filium solum; nihil miretur supra se Regina nisi Regem solum; nihil veneretur supra se Mediatrix nostra nisi Mediatorem solum: cui nos ipsa precibus suis conciliet, commendet, & repraesentet unico Filio suo Iesu Christo, cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen.